

INSTRUCTIE EMAS IN 10 VRAGEN

Het Koninklijk Belgische Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) implementeert een Milieumanagement systeem volgens het Europese Verordening EMAS 1229 die de continuïteit is van het "Eco dynamische" label. Met deze instructie willen we uitleggen wat achter deze term schuilgaat.

Op federaal niveau zijn wij met bijna 65.000 ambtenaren. Wij kunnen iets doen om ervoor te zorgen dat ook de toekomstige generaties zullen beschikken over een leefmilieu waarin het voor iedereen goed toeven is. Dit vormt ongetwijfeld een van de grootste uitdagingen van ons tijdperk, maar wij kunnen er allemaal ons steentje toe bijdragen.

1. EMAS? WAT IS DAT?

EMAS is de afkorting van "Eco-Management and Audit Scheme". Deze aanpak op Europees niveau is een kwaliteitsgarantie voor het milieu. De instelling of instantie die de EMAS-registratie wil behalen, verbindt zich ertoe een milieumanagementsysteem (MMS) in te voeren en zich aan te sluiten bij een gestructureerde aanpak die in een Europese verordening¹ (CE1221/2009) is bepaald.

2. WAARTOE DIEN EEN MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM?

De doelstelling van een milieumanagementsysteem (MMS) bestaat erin de invloeden die de activiteiten van een instelling of instantie hebben op het milieu te verminderen.

Wij onderscheiden:

- de invloeden die verband houden met de werking van een organisatie, met haar logistiek (milieubeheer): verbruik van energie, water, papier, afvalproductie, mobiliteit, enz.
- de invloeden die verband houden met de kernactiviteiten van een organisatie: hoe kan een organisatie bij de verwezenlijking van haar doelstellingen/ activiteiten beter rekening houden met milieuzorg?
Bijvoorbeeld, in de Operationele Directie Publiek, Natuurlijk Milieu, Aarde en Geschiedenis van het leven en ook bij de Operationele Directie Taxonomie en Fylogenie of het Wetenschappelijke dienst Patrimonium kunnen via hun activiteiten en positief inwerken op het milieu.

3. WAAROM EEN MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM IN MIJN ORGANISATIE?

Deze aanpak ligt volledig in de lijn van de strategie van onze Directeur Generaal en van de basisopdrachten van het KBIN.

De overheden vervullen overigens een voorbeeldfunctie tegenover de bevolking. Dankzij een beter milieubeheer verminderen wij de negatieve effecten van onze activiteiten op het milieu en dragen wij eveneens bij tot een verlaging van de overheidsuitgaven.

Ten slotte besliste de regering in 2005 dat alle FOD's en POD's de EMAS-registratie moeten behalen en deze moeten behouden. Elke instelling heeft dus een EMAS-coördinator: voor het KBIN: Benoit Vandervaeren vdva@belspo.be en voor Belspo: Caroline Dandois, caroline.dandois@belspo.be, 02/238.34.77.

¹ link : <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32009R1221:EN:NOT>

INSTRUCTIE EMAS IN 10 VRAGEN

4. WAT IS HET VERBAND TUSSEN EMAS EN DUURZAME ONTWIKKELING?

EMAS is een managementsysteem dat de inachtneming van het milieu bij de werking van de instelling tot doel heeft. Het leefmilieu is een van de drie pijlers van duurzame ontwikkeling; de andere twee zijn de economische pijler en de maatschappelijke pijler. Door deze drie ontwikkelingsaspecten in evenwicht te brengen wordt deze ontwikkeling duurzaam, dit wil zeggen houdbaar voor de planeet en al haar bewoners, vandaag en morgen.

5. WELKE EISEN STELT EMAS?

De EMAS-verordening eist het volgende van de instelling die de registratie wil behalen:

- conformiteit met de wetgeving: de instelling moet alle milieuwetgeving naleven;
- de steun van het management : de hiërarchie op het allerhoogste niveau verbindt zich ertoe het project te steunen (zie ons Kwaliteit-Milieu beleid);
- de participatie van het personeel;
- de voortdurende verbetering: het MMS wordt daarom regelmatig geëvalueerd;
- de interne en externe communicatie van de milieudoelstellingen van de instelling en van de behaalde resultaten: de instelling moet blijk geven van transparantie inzake de uitdagingen die zij zich op het vlak van milieu heeft gesteld (zie onze jaarlijkse milieuverklaring).

6. WELKE ZIJN DE VOORNAAMSTE FASES VAN EMAS?

De instelling moet:

- de effecten van haar activiteiten identificeren en daarna de belangrijkste effecten op het milieu bepalen via een milieuanalyse;
- haar engagement kenbaar maken in het milieubeleid;
- zich er voortdurend van vergewissen dat zij alle milieuwetgevingen naleeft die op haar van toepassing zijn;
- de milieudoelstellingen bepalen die zij wil behalen;
- de goede werking van haar milieumanagementsysteem (MMS) evalueren via regelmatige audits die door interne en externe personen doorgevoerd worden;
- communiceren over haar doelstellingen en de behaalde resultaten via de milieuverklaring;
- documentatie over de werking van het hele systeem voorzien.

De instelling behaalt vervolgens de EMAS-registratie, die drie jaar geldig en hernieuwbaar is.

7. HOE LANG DUURT EEN EMAS-PROJECT?

Omdat dit systeem een voortdurend verbeteringsproces vormt eindigt EMAS nooit! EMAS is dus veel meer dan een project: het is een beheerswijze die regelmatig wordt onderworpen aan evaluaties en audits, een filosofie. Hierdoor kan men lethargie vermijden en wordt men aangespoord om steeds beter te doen.

8. OOK U DOET MEE AAN EMAS

INSTRUCTIE EMAS IN 10 VRAGEN

Een van de sleutels van een goed EMAS-systeem is dat iedereen eraan meewerkt. Kleine dagelijkse handelingen maken wel degelijk een verschil, wanneer we die op ruime schaal bekijken: het licht uitdoen wanneer men een lokaal verlaat, de computer en het scherm afzetten aan het einde van de dag, enkel weldoordacht printen, de voorkeur geven aan duurzame mobiliteit in plaats van aan de eigen wagen, enz.

Milieuzorg integreren in zijn dagelijkse werkzaamheden moet een reflex worden: zo moet men in het kader van een offerteaanvraag aandacht aan het milieu besteden of werd deze instructie niet afgedrukt om de hoeveelheid papier die onze instituut gebruikt te verminderen.

Dankzij u zal een EMAS-systeem in het leven geroepen worden!

9. WAAROM MOET U BETROKKEN WORDEN BIJ EMAS?

EMAS heeft tal van positieve gevolgen: het Instituut werkt beter en krijgt een beter imago, de werkomgeving wordt beter, men krijgt meer respect voor zijn werkinstrumenten, de kwaliteit van de binnenlucht verbetert, er zijn positieve invloeden op het welzijn, men ervaart de genoegdoening samen deel te nemen aan een constructief project, enz.

Voorbeelden:

- fotokopieertoestellen en printers die minder energie verbruiken;
- kantormateriaal en klein materiaal dat minder schadelijk is voor het milieu en de gezondheid en dat niet nadelig is voor de luchtkwaliteit;
- door water, energie, papier, enz. te besparen kunnen de uitgaven worden gerationaliseerd, wat op zichzelf bijdraagt tot een beter werkkader;
- best afvalbeheer;
- enz.

10. WILT U HIER MEER OVER WETEN? ZIN OM BIJ TE DRAGEN TOT HET PROJECT? EEN VRAAG, EEN OPMERKING, EEN VOORSTEL?

Neem zeker contact op met de Milieucoördinator (Benoit Vandervaeren), het Ecoteam (Gérard Cobut).

Doel van de wijziging

Datum	Doel van de wijziging	Versie
01/03/2015	Originele versie	01